

Posamezne številke: Navadne Din - '75, ob nedeljah Din 1.—. UREDNISTVO se nahaja v Mariboru, Jurjeva ulica št. 4, I. nadst. UPRAVA se nahaja v Jurjevi ulici št. 4, pritrjuje desno. Telefon št. 24. — SHS postnočkovni račun št. 11.781. Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rekopisi se ne vračajo.

Posamezne številke: Navadne Din - '75, ob nedeljah Din 1.—. „TABOR“ izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z datumom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti D 10.—, za inoizemstvo D 18.—, dostavljen na dom D 11.—, za izkaznice D 10.— inserati po dogovoru. Naroča se pri upravi „TABORA“ MARIBOR, Jurjeva ulica št. 4.

TABOR

Leto: VII.

Maribor, četrtek 25. novembra 1926.

Številka: 268.

Radičevci — nasprotniki oblastne samouprave

Stj. Radić bo zahteval, da naj Maksimović umakne ukaz o razpisu volitev. — Radić trdi, da je bil sklep sprejet brez sodelovanja HSS. Nove intrige proti samoupravi.

Zagreb, 24. novembra.

Podpredsednik HSS Predavec je včeraj Stj. Radiću obsežno poročal o političnem položaju v Beogradu. Posebej sta razpravljala o predlogu demokratskega poslanca Koste Timotijevića, ki je naperjen zoper volitve v oblastne skupščine. Timotijević zastopa namreč stališče, da notranji ministri nima pravne pooblastila za razpis volitev, kar parlamentarni odbor še ni odločil glede roka volitev. Za prvi razpis oblastnih volitev je poklicana narodna skupščina ne pa notranji ministri.

Stj. Radić je danes sprejel vašega poročevalca in mu izjavil, da bo bržkone še nocoj odpotoval v Beograd, kjer bo skušal na licu mesta rešiti nekatera načelna politična vprašanja. — Ob tej priliki je zopet očital radikalom, da sistematično zatirajo Hrvate. Na vprašanje, kaj misli o oblastnih volitvah je izjavil, da je z zadevo zelo nezadovoljen in da se popolnoma strinja s Timotijevićem. Uplival bo na notranjega ministra, da tozadevni ukaz umakne. Ne seji ministrskega sveta, ki je ko se je določilo, da bodo oblastne volitve dne 23. januarja, niso bili navzoči ministri dr. Krajač, Pucelj in Šuperina, dr. Šibenik pa je prav takrat odšel iz posvetovalnice, ko so radikalni ministri sprejeli sklep o razpisu volitev. Potemtakem HSS pri stvari ni sodelovala. To je — je dejal Radić — ena izmed številnih težkoč, ki jih radikalni delajo seljaški stranki. Najprej so izvali prepričanje likvidacije agrarnih odnosov v Dalmaciji, sedaj pa tudi radi vprašanja oblastnih volitev.

Radićeva izjava dokazuje, da je HSS tista, ki v tem trenutku zavlačuje in otežkoča izvedbo oblastne samouprave, ki je s stališča ljudske demokracije važna, toda doslej še ne izvršena točka vidovdanske ustave, katero so radičevci priznali in katere reviziji so se bili odpovedali. Radičevsko stališče je dokaz, da stranka čaka še nadaljnega razpleta političnih dogodkov v smer, ki bi bolj prijala njenim tendencam in da njena sedanja politična uloga ni iskrena. Radičevcem je sedanje ustavno stanje očitno le prehodno.

Zagreb, 24. novembra.

Neki ugledni radičevski politik je izjavil vašemu poročevalcu, da se mora pred volitvami v oblastno skupščino izvršiti pregrupacija oblasti. Med drugimi se mora karlovska oblast združiti z zagrebško.

Radikali za novo agrarno politiko

Beograd, 24. nov.

Radikali so sodeč po razpoloženju v njihovih vrstah slejkoprej po večini za

to, da se odkloni zakonski osnutek o likvidaciji dalmatinskega ograrja, kakor ga je izdelal radičevski minister dr. Šibenik. Smatrajo, da je osnutek v profislovju z ustavo in splošnimi načeli agrarne reforme ne oziraje se niti na mednarodne obveznosti in ovire. Radikalni pravijo, da bi se pritožbe pred Haskim sodiščem znatno pomnožile, če bi se sprejel ta zakon. Sploh se zdi, da so radikalni izpremenili svoje nazore o agrarni reformi in da bodo skušali problem znova načeti, da se upelje enotno postopanje za vso državo.

Italjanske intrige v Albaniji

Razvoj vstaje katoliških plemen. — Za sedaj je vlada gospodar položaja.

Beograd, 24. novembra.

Po vestih iz Skadra je albanska revolucija uspešna. Vstaši so komaj dva kilometra oddaljeni od Skadra. Vlada je poslala nanje močne vojaške oddelke in se je razvil več ur trajajoči boj, v katerem so vladne čete uporabljale strojnice in topove. Vstaši so se nekoliko umaknili v hribe, kjer so se zakopali v zemljo.

Po vseh vesteh se sklepa, da je vstajo organizirala Italija, ker ji ni po volji, da načeljuje albanski državni Ahmed beg Zogu, ki je za prijateljsko razmerje med Albanijo in Jugoslavijo.

Davi je izdalo tudi beograjsko zunanje ministrstvo komunikacije, v katerem pravi, da so se v Albaniji uprli katoliška plemena. Namen upora je, da se Albanija razcepi in da postane severni del neodvisen. Albanska vlada je prepričana, da bo vstaja v kratkem zadušena. Zarotnike vodita Mustafa Krnjo in Hasan Priština. Vstaši so hoteli izprva pridobiti tudi muslimane in pravoslavne, kar pa jim ni uspelo. Več zarotnikov je že pobegnilo čez jugoslovansko mejo, kjer so bili razoroženi in internirani.

Dnevna kronika

Velika poneverba pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju

Sv. Lovrenc na D. p. 23. nov.

V nedeljo dopoldan se je pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju vršila seja načelstva tamkajšnje Posojilnice. Tajniške posle je opravljal šentlovrenški organist J. Pišler. Stanoval je v poslopiju kjer imata svoje prostore Posojilnica in poštni urad. Nekateri člani načelstva so že deli časa slutili, da pri posojilnici ni vse v redu in so v nedeljo zahtevali pojasnilo od tajnika, ki je spokorno priznal, da je uporabil 4000 Din posojilniškega denarja, da pa bo denar po možnosti čim prej vrnil.

Načelstvo je uvidelo njegovo zadrego in ga je pustilo v miru. Še istega večera pa je možakar izginil. V ponedeljek zvečer, okrog 11. ure pa je privozil

v Sv. Lovrenc tovorni avtomobil iz Maribora in se ustavil pred Posojilnico. Z avtom sta prispela organistov sin, ki je čevljarjski pomočnik v Mariboru in njegovi možster z naročilom, da naložita vso bero in jo pripeljeta v Maribor. Vreče z zrnjem pa so se nahajale na podstrešju v šoli, kamor je šla organistova hčerka kljub pozni uri prosit nadučitelja, da ji odpre podstrešje, ker rabijo žito. Nadučitelj ji je, nič slabega sluteč, odprl podstrešje odkoder so znosili vse na beri izprošeno zrnje. Nekaj so nalagali tudi pred posojilnico. Nemir in ropot v hiši pa je vzbudil pozornost poštarice, ki je ravnotam stanovala in je odšla na dom svojega očeta, ki je v Sv. Lovrencu posestnik in član upravnega sveta Posojilnice, ter mu zadevo opisala. Njen oče, ki je vedel za poneverbo, je takoj slutil, da ni nekaj v redu. Obvestil je soseda in so poslali v Cirkovce po orožnika, ki je takoj prišel na lice mesta in ukazal, da morajo blago zložiti z avtomobila. Zaprl je vso rodbino v hišo in se odpeljal z čevljarjskim možstrom v Maribor, kjer je na policiji zvedel, da stanuje organist v gostilni »Wilson«. V gostilni je izvedel, da je o polnoči odpotoval, ker je tako tudi navedel v prijavnici, vendar orožnik ni imel miru, temveč je odšel pogledat v sobo, ki pa je bila zaklenjena. Ko je potrkal, je prišel k vratom zasledovani organist in prestrašeno odprl vrata. Orožnik ga je takoj aretiral in odvedel v Cirkovce, od koder je bil snoči prepeljan na okrajno sodišče v Ptuj, ki bo preiskavo nadaljevalo.

Poleg priznanja, da je poneveril 4000 Din, se je tudi ugotovilo, da manjka vložna knjižica na večjo vsoto denarja, ki ga je naložila Posojilnica pri nekem denarnem zavodu. Ne ve pa se, ali je denar dvignjen ali ne. Baj je, na račun žita, ki ga je hotel prepeljati od doma v Maribor, že dvignil pri nekem trgovcu 5000 Din, pripoveduje se tudi da si je pri raznih prijateljih izposodil večje vsote denarja ter hotel pobegniti v Avstrijo.

Koliko je na tem resnice, bo dognala preiskava. Ugotovljeno je doslej samo to, da je v resnici poneveril kajti orožniku je izjavil, da mu ni žal za to, kar je pri Posojilnici napravil, pač pa da mu je žal, da se je pustil prijeti.

— Pogajanja za vstop slovaških klerikalcev v češkoslovaško vlado so se prekinila, ker v Pragi niso mogli ugoditi njihovim zahtevam, ki so šla za tem, da dobijo Hlinovci Slovaško v popolno eksploatacijo. Čehi pa se niso mogli odreči vsakršnemu vplivu na slovaške razmere.

Mariborske vesti

Maribor, 24. novembra.

Predavanje o zgodovini spolnih bolezni

V ponedeljek zvečer je predaval na »Ljudski univerzi« v zelo dobro zasledeni dvorani naš znan dermatolog gosp. primarij dr. H. Robič o zgodovini spolnih bolezni. Predavatelj je opisal, da je glede teh živelo ljudstvo z najboljšimi

Ze od danes naprej do sobote

NICEVO Kino Apolo

Podmornica Atalanta 2447 Tel. 121

strokovnjaki vred vse do novejšega časa v veliki zmoti. Bolezni so stare in spremljajo človeštvo že iz pradavnih časov. Njih delikatnost in tudi zmerni zunanji simptomi pa so bili največja ovira, da se niso bolezni bolj spoznale in proučile. Znano je, da je bila »spolna bolezen« v izvestnih dobah, ki so hkrati dobe velike moralne pokvarjenosti, zelo razširjena, nihče pa ni dobrodu poznal vseh posledic, ki so se pripisovale docela drugim vzrokom. Tako do novejšega časa niti največje zdravniške avtoritete niso ločile kapavice od mehkega čankarja in slednjega od sifilisa ali luesa. Vse to so metali v en koš. Zato pa ni bilo znano, da stotine in stotine otrok oslepi radi tega, ker so imele njih matere kapavico, ki jo še danes smatrajo na deželi za kaj nedolžno bolezen; tudi niso vedeli, da je »nedolžna« kapavica vzrok marsikaterega nerodovitnega zakona. Paralitiki so bili ljudem obsedenci hudega duha, niso po spoznali v njih žrtve nesrečnega sifilisa.

Šele v 19. stoletju, zlasti pa po odkritju bakterij, se je pojasnilo, kaj je bistvo spolnih bolezni in so se bolezni ločile med sabo. Tako so bile ovržene tisočletne zmoti. Tudi v delikatno temo teh bolezni je posnila luč znanosti in so se začele zdraviti.

Predavatelj je nato opisal na kratko zgodovino zdravljenja in označil njegovo sedanje stanje. Največji napredek zaznamuje zdravljenje najnevarnejše spolne bolezni luesa z Ehrlichovim odkritjem salvarazana (»Ehrlich 606«), kateremu sredstvu gre hvala — kljub siceršnjim njegovim lastnostim — da je sifilis na prvi stopnji sigurno ozdravljiva in da se tudi že v bolj zanemarjenem stanju dosežejo dokaj zadovoljivi uspehi.

Predavateljevo poljudno in vseskozi vzgojno predavanje je stalo v znamenju boja proti spolnim boleznim. Predavanje je bilo tem pomembnejše, ker ima baš predavatelj velike zasluge, da se je to zlo v naši oblasti že precej zmanjšalo.

m Razstava akademskega slikarja Ante Trstenjaka. V soboto dopoldan bo v veliki kazinski dvorani otvorjena tretja umetnostna razstava znanega našega umetnika Ante Trstenjaka. Razstavljeni bodo dela iz naših pokrajin, domači motivi iz Prlekije in Slov. goric, kakor tudi nekatera izbrana dela z Jadrana. Razstava bo odprta samo teden dni.

m Osiješki umetnik v Mariboru. V torek dne 7. decembra bo nastopil v kazinski dvorani Osiječan gosp. Lujo Plein, ki je znan koncertni tenorist. G. Plein je priredil že dolgo vrsto vrlo uspešnih koncertov v vseh večjih mestih naše države, v tujini pa večkrat na Dunaju, v Berlinu, Pragi, Brnu, Solnogra-

Odol je pionir znanosti! Odol je kulturno delo! Po današnjem stanju znanosti je Odol dokazljivo najboljše sredstvo za nego zob in ust

